

ZARZĄDZENIE Nr 297 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 3 października 1955 r.

w sprawie trybu urzędowania komisji do spraw szkód górniczych.

Na podstawie § 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 października 1954 r. w sprawie komisji do spraw szkód górniczych (Dz. U. Nr 47, poz. 226) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powołane w zarządzeniu artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. z 1955 r. Nr 10, poz. 65), paragrafy zaś powołane ze skrótem „rozp.” — paragrafy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 października 1954 r. w sprawie komisji do spraw szkód górniczych (Dz. U. Nr 47, poz. 226).

2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o „komisji”, rozumieć należy przez to zarówno okręgowe komisje do spraw szkód górniczych, jak i Odwoławczą Komisję do Spraw Szkód Górniczych.

R o z d z i a ł 1.

Wniosek.

§ 2. 1. Zgłoszony do komisji wniosek w sprawie naprawienia szkody górniczej powinien zawierać w miarę możliwości:

- 1) oznaczenie i adres strony poszkodowanej i jej tytuł prawny do złożenia wniosku (właściciel, użytkownik, dzierżawca itp.) oraz oznaczenie i adres strony, której zarzuca się wyrządzenie szkody,
- 2) zwięzły opis stanu faktycznego z podaniem rodzaju szkody i jej rozmiaru oraz daty i dokładnego miejsca ujawnienia się szkody (nr nieruchomości, ulicę, miejscowość, gromadę, powiat),
- 3) dowody przytoczone na poparcie roszczenia (świadkowie i biegli, których przesłuchania strona się domaga, dokumenty itp.).

2. Jeżeli wnioskodawca jest wykonawcą narodowych planów gospodarczych, powinien wskazać we wniosku również właściwą dla niego jednostkę nadrzędną oraz podać numer rachunku bankowego.

3. Do wniosku powinny być dołączone odpisy wniosku i powołanych w nim dowodów w 3 egzemplarzach.

4. Przepisy ust. 1 — 3 nie mają zastosowania do wniosków zgłaszanych przez prezydium powiatowych (miejskich) rad narodowych oraz przez urzędy górnicze.

§ 3. 1. Wniosek, o którym mowa w § 2 ust. 1, powinien być wniesiony lub nadany na pocztę najpóźniej przed upływem roku od dnia ujawnienia się szkody.

2. W razie wniesienia lub nadania wniosku do niewłaściwej komisji termin określony w ust. 1 należy uważać za zachowany, jeżeli wniesienie lub nadanie wniosku na pocztę nastąpiło przed upływem tego terminu.

§ 4. 1. Przewodniczący okręgowej komisji odrzuci wniosek bez wdrażania postępowania, jeżeli:

- 1) zgłoszone roszczenie nie podlega rzeczowej właściwości komisji,
- 2) okaże się, że roszczenie jest już pomiędzy tymi samymi stronami i w oparciu o ten sam stan faktyczny przedmiotem toczącej się lub już prawomocnie rozstrzygniętej sprawy.

2. Od decyzji wydanej w trybie ust. 1 przysługuje w terminie 7 dni odwołanie do Odwoławczej Komisji do Spraw Szkód Górniczych za pośrednictwem okręgowej komisji, która wydała zaskarżoną decyzję.

R o z d z i a ł 2.

Postępowanie wyjaśniające.

§ 5. 1. W razie wszczęcia postępowania na wniosek poszkodowanego lub przedsiębiorstwa górniczego, którego roboty górnicze wywołały szkodę, przewodniczący okręgowej komisji zarządza doręczenie stronie przeciwnej (stronom przeciwnym) odpisu wniosku i jego załączników z wezwaniem do udzielenia w określonym terminie odpowiedzi i bliższych wyjaśnień.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie wszczęcia postępowania z urzędu lub na wniosek prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej nie będącej poszkodowanym albo na wniosek urzędu górniczego.

3. Odpowiedź sprzeciwiająca się wnioskowi powinna być w miarę możliwości poparta dowodami.

4. Jeżeli udzielający odpowiedzi lub wyjaśnień jest wykonawcą narodowych planów gospodarczych, ma zastosowanie przepis § 2 ust. 2.

§ 6. 1. W postępowaniu wyjaśniającym należy dopuścić na wniosek stron lub z urzędu dowód z biegłych wówczas, gdy chodzi o ustalenie istotnej dla sprawy okoliczności spornej lub wątpliwej, a wymagającej fachowej oceny.

2. Biegłymi mogą być osoby wpisane na listę biegłych, ustanowionych przy sądach powszechnych, lub na listę rzeczoznawców przy izbach rzemieślniczych, a także uczeni i wybitni fachowcy. O wydanie opinii fachowej może komisja zwrócić się również do właściwych instytucji naukowych.

3. W sprawach o szkody górnicze w zasiewach i uprawach mogą być ponadto dopuszczeni w charakterze biegłych przedstawiciele Związku Samopomocy Chłopskiej oraz pracownicy powiatowych (miejskich) i wojewódzkich zarządów rolnictwa.

§ 7. 1. Stronie wolno żądać wyłączenia biegłego z przyczyn, z jakich może nastąpić wyłączenie członka zespołu orzekającego (§ 14 rozp.).

2. Po rozpoczęciu czynności biegłego strona może aż do ukończenia tych czynności żądać wyłączenia biegłego tylko wówczas, jeżeli uprawdopodobni, że przyczyna wyłączenia nie była jej przedtem znana lub dopiero później powstała.

§ 8. 1. Przewodniczący komisji określa, czy opinia biegłego ma być wydana na piśmie, czy ustnie.

2. Opinia biegłego powinna być zaopatrzona w uzasadnienie.

3. Ustne opinie i wyjaśnienia biegłych powinny być dokładnie protokołowane i podpisane przez biegłego.

§ 9. 1. Przewodniczący komisji może na żądanie stron, zespołu orzekającego lub mocą własnej decyzji zarządzić oględziny zgłoszonej szkody.

2. Przewodniczący komisji zarządzi dokonanie oględzin, gdy zachodzi obawa, że przeprowadzenie dowodów stanie się przez upływ czasu niewykonalne lub zbyt utrudnione.

3. W postępowaniu odwoławczym może przewodniczący Odwoławczej Komisji bądź zespół orzekający też zlecić przeprowadzenie oględzin właściwej okręgowej komisji.

4. Oględzinami kieruje przewodniczący komisji lub jego zastępca albo wyznaczony przez przewodniczącego pracownik sekretariatu komisji.

§ 10. 1. Do uczestnictwa w oględzinach należy wzywać:

- 1) strony, pomiędzy którymi sprawa się toczy,
- 2) biegłych i świadków w razie potrzeby,
- 3) prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej w przypadku, gdy z okoliczności sprawy wynika, iż szkoda miałaby być naprawiona lub roboty zabezpieczające albo zapobiegawcze miałyby być wykonane przez to prezydium,
- 4) inne osoby wskazane przez zespół orzekający, jeżeli oględziny zarządza się na skutek uchwały tego zespołu.

2. Jeżeli przedmiotem oględzin są szkody w zasiewach i uprawach, występujące w gospodarstwie wiejskim, należy do udziału w oględzinach wezwać również miejscowy oddział Związku Samopomocy Chłopskiej, w przypadku zaś gdy przedmiotem oględzin są lasy i inne zadrzewienia — prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej sprawujące nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Państwa.

3. Osoby mające uczestniczyć w oględzinach powinny być zawiadomione o terminie oględzin przynajmniej na 48 godzin przed tym terminem z dokładnym wskazaniem przedmiotu, miejsca i terminu oględzin.

§ 11. Od decyzji przewodniczącego okręgowej komisji lub zespołu orzekającego też komisji oddalającej wniosek o przeprowadzenie oględzin celem zabezpieczenia dowodu (§ 9 ust. 2) przysługuje skarga do Odwoławczej Komisji w ciągu 14 dni.

R o z d z i a ł 3.

Posiedzenia, sesje wyjazdowe, rozprawa ustna.

§ 12. 1. Komisja wydaje orzeczenia i tymczasowe zarządzenia na posiedzeniach odbywanych przez zespoły orzekające.

2. Sprawy kierowane są na posiedzenia zespołu orzekającego, gdy:

- 1) sprawa wymaga przeprowadzenia rozprawy ustnej z udziałem stron i osób zainteresowanych oraz świadków i biegłych,
- 2) wyniki przeprowadzonego uprzednio postępowania wyjaśniającego wydają się wystarczające dla rozstrzygnięcia sprawy.

§ 13. O terminie posiedzenia i o sprawach na nie wyznaczonych przewodniczący zespołu orzekającego zawiadamia pozostałych członków tego zespołu co najmniej na 7 dni przed posiedzeniem. Termin ten może być skrócony, gdy sprawa wymaga odbycia posiedzenia w przyspieszonym trybie. Zawiadomienie powinno zawierać wzmiankę o możliwości przejrzenia akt sprawy przed posiedzeniem.

§ 14. Posiedzenia zespołów orzekających odbywają się bez udziału publiczności. Wyjątkowo może przewodniczący zespołu, o ile uzna to za wskazane ze względu na interes publiczny, zezwolić na obecność osób postronnych podczas przeprowadzanej przez zespół orzekający rozprawy ustnej.

§ 15. Przed rozpoczęciem posiedzenia powinien przewodniczący zespołu wyjaśnić członkom zespołu ich prawa i obowiązki oraz wskazać przepisy dotyczące przebiegu rozprawy ustnej, narady i głosowania (§ 13 rozp.).

§ 16. 1. Do rozprawy ustnej wyznaczonej przed zespołem orzekającym wezwać należy:

- 1) strony, między którymi sprawa się toczy,
- 2) świadków i biegłych wskazanych przez strony lub wezwanych z urzędu,
- 3) właściwe prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej w przypadkach, w których w myśl art. 62 naprawienie szkody lub wykonanie robót zapobiegawczych i zabezpieczających obowiązywać by miało to prezydium.

2. Nieobecność przedstawiciela prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej na rozprawie nie stanowi przeszkody do jej przeprowadzenia i do wydania orzeczenia, jeżeli z akt wynika, że wezwanie do rozprawy zostało doręczone przed jej terminem.

§ 17. Wezwania do udziału w rozprawie ustnej powinny być przesłane osobom wezwanym najpóźniej na 7 dni przed terminem rozprawy. Termin ten może być skrócony w przypadkach, gdy rozprawę należy przeprowadzić w trybie przyspieszonym.

§ 18. Przewodniczący komisji może zarządzić odbycie posiedzenia zespołu orzekającego poza siedzibą komisji na sesji wyjazdowej.

R o z d z i a ł 4.

Orzeczenia i tymczasowe zarządzenia.

§ 19. 1. Wydanie orzeczenia poprzedza narada zespołu orzekającego. W przypadku gdy rozprawa ustna przeprowadzona została przed zespołem orzekającym, narada powinna się odbyć bezzwłocznie po zamknięciu rozprawy.

2. Narada odbywa się w obecności członków zespołu orzekającego, referenta sprawy, jeżeli przewodniczący nie referuje sprawy sam, oraz protokolanta.

§ 20. Orzeczenie zapada większością głosów członków zespołu orzekającego.

§ 21. 1. Po zakończeniu narady przewodniczący zespołu orzekającego ogłasza sentencję orzeczenia i jego zwzięcie uzasadnienie.

2. Sentencję orzeczenia stanowią ustalenia w sprawach określonych w art. 68 ust. 1 oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania i pouczenie o przysługującym stronom prawie odwołania się.

§ 22. Termin wniesienia odwołania od orzeczeń okręgowych komisji biegnie od dnia doręczenia stronie orzeczenia na piśmie.

§ 23. 1. Tymczasowe zarządzenia określone w art. 71, 72 i 81 ust. 3 wydaje komisja w każdym stanie sprawy, gdy tego zajdzie potrzeba, a związek przyczynowy między szkodą a robotami górniczymi został ustalony albo co najmniej uprawdopodobniony.

2. W razie zaniku wody oraz wówczas gdy zwłoka w wydaniu tymczasowego zarządzenia narażałaby zdrowie lub życie ludzkie albo interes społeczny na szkodę, powinno być niezwłocznie wydane tymczasowe zarządzenie przewidziane w art. 71, 72 i 81 ust. 3.

§ 24. 1. W przypadku określonym w § 23 ust. 2 tymczasowe zarządzenie wydaje przewodniczący komisji jednoosobowo bez konieczności przeprowadzenia rozprawy ustnej.

2. W innych przypadkach, jak również wówczas, gdy potrzeba wydania tymczasowego zarządzenia przewidzianego

w § 23 ust. 2 stwierdzona została na posiedzeniu zespołu orzekającego, tymczasowe zarządzenie wydaje zespół orzekający.

§ 25. Przepisy §§ 19 — 21 stosuje się odpowiednio w przypadku wydawania tymczasowych zarządzeń przez zespół orzekający.

R o z d z i a ł 5.

Przepisy końcowe.

§ 26. Przewodniczący Odwoławczej Komisji do Spraw Szkód Górniczych wyda szczegółowe instrukcje w sprawach dotyczących podziału czynności w komisjach, wewnętrznego w nich urzędowania i prowadzenia kancelarii.

§ 27. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz